

Αλλεργικές αντιδράσεις μετά την πρώτη δόση του εμβολίου έναντι του SARS-CoV-2 της εταιρείας Moderna στις ΗΠΑ

Το Κέντρο Ελέγχου Νοσημάτων των ΗΠΑ (CDC) δημοσίευσε στις 22/01/21 δεδομένα σχετικά με τις αλλεργικές αντιδράσεις που καταγράφηκαν από τις 21 Δεκεμβρίου 2020 έως τις 10 Ιανουαρίου 2021 μετά την πρώτη δόση του εμβολίου έναντι του SARS-CoV-2 της εταιρείας Moderna. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ιωάννης Ντάνας, Μαρία Γαβριατοπούλου και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τη σχετική δημοσίευση (Allergic Reactions Including Anaphylaxis After Receipt of the First Dose of Moderna COVID-19 Vaccine — United States, December 21, 2020–January 10, 2021. MMWR Morb Mortal Wkly Rep. ePub: 22 January 2021). Σύμφωνα με το CDC, μέχρι τις 20 Ιανουαρίου 2021 είχαν ανιχνευτεί 24.135.690 κρούσματα COVID-19 και 400.306 σχετιζόμενοι θάνατοι στις ΗΠΑ. Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 ο Αμερικανικός Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) εξέδωσε άδεια επείγουσας χορήγησης των δύο δόσεων του εμβολίου της εταιρείας Moderna για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Μέχρι τις 10 Ιανουαρίου 2021 4.041.396 άτομα είχαν λάβει την πρώτη δόση του εμβολίου στις ΗΠΑ (2.465.411 γυναίκες, 1.450.966 άνδρες). Συνολικά αναφέρθηκαν 1.266 (0.03%) ανεπιθύμητες ενέργειες μετά τη λήψη του εμβολίου. Εξ' αυτών οι 108 περιπτώσεις διερευνήθηκαν περαιτέρω ως πιθανές σοβαρές αλλεργικές αντιδράσεις. Τελικά, προσδιορίστηκαν 10 περιπτώσεις αναφυλαξίας, το οποίο αντιστοιχεί σε ένα ποσοστό 2,5 περιπτώσεων ανά 1.000.000 δόσεων. Η αναφυλαξία είναι μια σοβαρή αλλεργική αντίδραση απειλητική για τη ζωή που εκδηλώνεται εντός λεπτών ή ωρών από την επαφή με τον αλλεργιογόνο παράγοντα. Και οι 10 περιπτώσεις αφορούσαν γυναίκες με διάμεση ηλικία τα 47 έτη (εύρος 31-63). Το διάμεσο χρονικό διάστημα από τον εμβολιασμό έως την εμφάνιση αναφυλαξίας ήταν 7,5 λεπτά (εύρος 1 λεπτό έως 45 λεπτά). Στις 9 από τις 10 περιπτώσεις η αναφυλαξία εκδηλώθηκε εντός 15 λεπτών από τη λήψη του εμβολίου ενώ σε 1 περίπτωση τα συμπτώματα ξεκίνησαν μετά τα 30 λεπτά. Και οι 10 ασθενείς έλαβαν επινεφρίνη ενδομυϊκά σύμφωνα με τα πρωτόκολλα αντιμετώπισης αναφυλακτικού σοκ. Έξι ασθενείς νοσηλεύτηκαν, εκ των οποίων οι 5 σε μονάδα εντατικής θεραπείας και οι 4 χρειάστηκαν ενδοτραχειακή διασωλήνωση. Οι υπόλοιποι 4 αντιμετωπίστηκαν σε τμήμα επειγόντων περιστατικών. Κανένα άτομο δεν κατέληξε. Όλα τα περιστατικά αναφυλαξίας αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς και ανάρρωσαν. Τα 9 από τα 10 άτομα που εμφάνισαν αναφυλακτική αντίδραση είχαν ατομικό ιστορικό αλλεργίας ή αλλεργικών αντιδράσεων σε φάρμακα (6 άτομα), σκιαγραφικά (2 άτομα) και τρόφιμα (1 άτομο). Πέντε άτομα είχαν προηγούμενο ιστορικό αναφυλαξίας, αλλά κανένα δεν είχε συσχετιστεί με λήψη εμβολίου. Επιπρόσθετα, αναφέρθηκαν 43 περιπτώσεις μη αναφυλακτικών αλλεργικών αντιδράσεων που εκδηλώθηκαν εντός του πρώτου 24ώρου από τη χορήγηση του εμβολίου. Οι 26 (60%) χαρακτηρίστηκαν ως μη σοβαρές και τα συχνότερα συμπτώματα συμπεριλάμβαναν κνίδωση, εξάνθημα, αίσθημα κνησμού στο στόμα και στο λαιμό, αίσθημα δύσπνοιας και συμπτώματα από το αναπνευστικό σύστημα. Η διάμεση ηλικία ήταν τα 43 έτη (εύρος 22-96) και οι 39 (91%) περιπτώσεις αφορούσαν γυναίκες. Η διάμεση χρονική διάρκεια από τη χορήγηση του εμβολίου έως την έναρξη των συμπτωμάτων ήταν τα 15 λεπτά (εύρος <1 λεπτό έως 24 ώρες), ενώ στις 30 (73%) περιπτώσεις τα συμπτώματα εμφανίστηκαν εντός 30 λεπτών και σε 11 περιπτώσεις μετά το πέρας των 30 λεπτών. Στις 26 (60%) περιπτώσεις είχε καταγραφεί προηγούμενο ιστορικό αλλεργιών ή αλλεργικών αντιδράσεων κυρίως σε τρόφιμα και φάρμακα. Συμπερασματικά, η πανδημία COVID-19 βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη

διεθνώς και ο καθολικός πληθυσμιακός εμβολιασμός κρίνεται εξαιρετικά απαραίτητος. Ωστόσο, εξειδικευμένο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό σε κατάλληλα εξοπλισμένους χώρους πρέπει να αναλαμβάνει την αξιολόγηση των ατόμων που προσέρχονται για εμβολιασμό με τη λήψη πλήρους ιστορικού αλλεργιών και στη συνέχεια να αξιολογεί τους εμβολιασθέντες για σύντομο χρονικό διάστημα για πιθανή εμφάνιση σημείων και συμπτωμάτων αλλεργικής αντίδρασης. Όποιο άτομο έχει εμβολιασθεί και εμφανίζει συμπτώματα αλλεργικής αντίδρασης θα πρέπει να αναζητήσει άμεσα ιατρική φροντίδα ώστε να αντιμετωπιστεί κατάλληλα και έγκαιρα.